

KIERUNEK UKRAINA

Temat zbiórki: Przyjaciele z Ukrainy

Dla kogo: drużyna harcerska

Cele i zamierzenia zbiórki:

- przedstawienie kultury i obyczajów ukraińskich,
- harcerz opowie o najważniejszych ukraińskich zwyczajach,
- harcerz będzie potrafił przygotować tradycyjne pierogi ukraińskie,
- harcerz powtórzy krótki fragment tańca ukraińskiego,
- harcerz powtórzy poznany podczas zbiórki płas.

Czas trwania zbiórki: 1,5 godziny

Pora dnia: dowolna

Materiały do przeprowadzenia zbiórki:

- wydruki tekstów - opcjonalnie (można wykonać płas bez znajomości tekstu),
- przygotowany wcześniej farsz oraz ulepione ciasto (do pierogów ukraińskich),
- przygotowana wcześniej rozsypanka ukraińska dot. Zwyczajów.

Linki, aplikacje, załączniki:

<https://instytutintl.pl/pl/aktualnosci/item/421-tradycje-i-obyczaje-na-ukrainie>

Warunki techniczne, przygotowanie:

- dostęp do wyposażonej kuchni (blatu, naczyń, umywalki),
- odtwarzacz lub smartfon z możliwością odtwarzania muzyki (mający połączenie z Internetem lub zawierający pobrane przed zbiórką pliki),
- prowadzący powinien zadbać, aby punktowi odpowiedzialni za zadania związane z aktywnością ruchową znali podstawowe kroki i gesty tańca/płasu.

Jeśli jakiś element zbiórki przedłuży Ci się albo skróci, nie martw się - problemy techniczne się przytrafiają, a może się zdarzyć, że uczestnicy zbiórki zrealizują zadanie szybciej. Podane przedziały czasu są orientacyjne.

Zbiórka jest w charakterze gry terenowej. Można ją opracować wspólnie z radą drużyny, wtedy każdy jej członek przygotowuje inny punkt z aktywnością. Jeśli drużynowy przygotowuje zbiórkę sam, warto, by zaangażował parę osób w charakterze punktowych (zalecane 5).

PRZEBIEG ZBIÓRKI:

1. Obrzędowe rozpoczęcie zbiórki.

Czas: 5 minut

Przebieg obrzędowego rozpoczęcia zbiórki uzależniony jest od indywidualnych ustaleń i zwyczajów przyjętych w drużynie.

2. Legenda o powstaniu Kijowa.

Czas: 5 minut

Forma: gawęda

Prowadzący zbiórkę opowiada harcerzom/harcerkom legendę o powstaniu Kijowa.
UWAGA! Warto przygotować zdjęcie pomnika legendarnych założycieli Kijowa.

Linki, aplikacje, załączniki:

Załącznik nr1 Gawęda

Informacje i ciekawostki: www.konieczniewpodrozy.pl/ukrainskie-legendy/

3. Gra terenowa.

Czas: 50 minut

Forma: gra

Wprowadzenie zastępów w kolejne etapy zbiórki. Zastępowi losują u drużynowego karteczki z numerami od 1 do 5. Wylosowana kartka wskazuje, na którym punkcie zastęp zaczyna grę. Następne punkty zastępy mogą:

- dobierać, poruszając się zgodnie z kierunkiem wskazówek zegara - jeśli punkty są w pobliżu,
- odnajdywać, po uzyskaniu niezbędnych informacji na swoim aktualnym punkcie (gdzie jest kolejny i o jakim numerze) - jeśli punkty są znacząco oddalone od siebie.

Na każdym z punktów harcerze zdobywają wiedzę dotyczącą kuchni, tradycji, zwyczajów bądź obrzędów ukraińskich.

Punkt 1. Taniec w kręgu.

Punktowy prezentuje taniec i uczy zastęp jego wykonania.

UWAGA! Warto, by punktowy opowiedział w kilku zdaniach o przedstawionym tańcu bądź ogólnie o muzyce ukraińskiej.

Linki, aplikacje, załączniki:

Instruktaż dostępny na platformie YouTube: www.youtube.com/watch?v=E-No5vcWTjYU

Punkt 2. Tradycyjne pierogi ukraińskie.

Z wcześniej przygotowanego ciasta i farszu zastęp lepi pierogi ukraińskie zgodnie z wytycznymi, które otrzyma (wydrukowany przepis, filmik instruktażowy). Następnie punktowy gotuje pierogi w osolonej wodzie przez ok. 3 min. od ich wypłynięcia na powierzchnię. Gotowe danie podaje harcerzom/harcerkom do degustacji.

W tym czasie zastęp prezentuje mu jeden nowo poznany zwyczaj (taniec, płaś), bądź dzieli się zdobytymi informacjami na temat Ukrainy. Jeśli zastęp zaczyna w tym miejscu grę, punktowy ma dla nich dodatkowe zadanie, nawiązujące do gawędy na początku zbiórki, np. namalowanie wspólnego obrazu przedstawiającego legendę, quiz o legendzie itd.

Aby zbudować atmosferę punktowy może puścić w tle nagranie wybranych utworów ukraińskich

UWAGA! Punktowym powinna być osoba pełnoletnia.

Linki, aplikacje, załączniki:

Przepis na pierogi dostępny na platformie YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=6FQeizBYnZw>

Przykładowy utwór dostępny na platformie YouTube: www.youtube.com/watch?v=tZT7LIR7kLw

Punkt 3. Quiz.

Punktowy czyta pytania i możliwe odpowiedzi. Za każdą dobrą odpowiedź zastęp otrzymuje 1 punkt, za złą odpowiedź punkt nie przysługuje, ale nie jest też odejmowany. Poprawna odpowiedź na pytanie “z gwiazdką” gwarantuje 1 dodatkowy punkt.

Zastęp może wykorzystać (jednorazowo) 2 koła ratunkowe: “telefon do przyjaciela” oraz “pół na pół”. Tyle, ile zastęp zbierze punktów, tyle dobrych uczynków może zrealizować wobec: innych harcerzy z drużyny/hufca, czyli pomóc i nieść pozytywne działanie innym. Może to być zadanie, które zrealizują od razu, bądź zostanie do wykonania na innych zbiórkach.

Linki, aplikacje, załączniki:

Załącznik nr2 Quiz

Punkt 4. Pląs ukraiński.

Punktowy zapoznaje zastęp z pląsem. Zadaniem harcerzy/harcerek jest samodzielne powtórzenie pląsu (bez pomocy punktowego).

Linki, aplikacje, załączniki:

Przykładowe wykonanie pląsu <https://www.youtube.com/watch?v=AK4nCzJUyEl>

Punkt 5. Zwyczaje ukraińskie - rozsypanka.

Punktowy przedstawia przygotowaną wcześniej grę - rozsypankę. Zadaniem zastępu jest połączenie haseł związanych z tradycjami i obyczajami ukraińskimi z ich odpowiednikami wyjaśnień szczegółowych.

Linki, aplikacje, załączniki:

<https://instytutintl.pl/pl/aktualnosci/item/421-tradycje-i-obyczaje-na-ukrainie>

4. Podsumowanie zbiórki.

Czas: 15 minut

Forma: dyskusja

“Czego udało się nam dowiedzieć?” - zastępowi (bądź wyznaczone przez nich osoby) raportują realizację poszczególnych punktów. Zastęp, który zaczynał lepieniem pierogów, ma za zadanie przedstawić pląs bądź taniec poznany w trakcie gry. Później mogą dołączyć do nich pozostali harcerze/harcerki, by wspólnie świętować nowo zdobyte umiejętności i wiedzę.

5. Obrzędowe zakończenie zbiórki.

Czas: 10 minut

Zakończenie zbiórki powinno być spójne z obrzędami przyjętymi w drużynie.

Spis załączników:

Załącznik nr1 Gawęda

Załącznik nr2 Quiz

Uwagi/więcej na ten temat:

- www.konieczniewpodrozy.pl/ukrainskie-legendy/
- tutorial taniec www.youtube.com/watch?v=E-No5vcWTjY
- tutorial pierogi ukraińskie: <https://www.youtube.com/watch?v=6FQeizBYnZw>
- Pląs <https://www.youtube.com/watch?v=AK4nCzJUyEl>
- Duma pieśń www.youtube.com/watch?v=tZT7LIR7kLw
- Zwyczaje: <https://instytutintl.pl/pl/aktualnosci/item/421-tradycje-i-obyczaje-na-ukrainie>

Autorki konspektu:

hm. Monika Suchan, Hufiec Łódź-Polesie, Chorągiew Łódzka

hm. Monika Skiba, Chorągiew Łódzka

Korekta merytoryczna:

hm. Karolina Kornas-Bojaronus, Hufiec Tczew, Chorągiew Gdańska

phm. Aniela Radecka, Zespół ds. WAGGGS GK ZHP, Chorągiew Krakowska

phm. Paweł Bezak, Muzeum Harcerstwa ZHP, Chorągiew Łódzka

Korekta językowa i redakcja:

pwd. Ewa Trystucha, Chorągiew Śląska

Załącznik nr1 Gawęda

Dawno temu żyli trzej bracia Kij, Szczek i Choryw wraz z jedyną siostrą Łybedź. Najeźdźcy ze wschodu zabili ich rodziców i zmusili do wyruszenia na poszukiwania nowego domu. Dotarli nad piękną rzekę Dniepr położoną wśród majestatycznych zielonych wzgórz porośniętych kasztanami i kwiatami. Kij, jako najstarszy, zdecydował, że to miejsce będzie ich nowym domem. Każdy z braci wybrał jedno ze wzgórz i osiedlił się tam. Kij rządził ze wzgórza Boriczew. Szczek również zamieszkał na wzgórzu, nazwanym od jego imienia Szczekownica. Choryw wybrał górę, która również od jego miana została nazwana Chorywica. Dzisiaj możemy podziwiać pomnik legendarnych założycieli Kijowa, który znajduje się na Placu Niepodległości w Kijowie.

Załącznik nr2 Quiz

1. Jak nazywa się ukraiński ludowy instrument muzyczny?

Jej pierwowzorem była lutnia.

Podpowiedź muzyczna: <https://www.youtube.com/watch?v=t5SLfg4BrR4>

- A. Balata
- B. Batata
- C. Bandura
- D. Balala

2. W jakim kolorze jest flaga Ukrainy? Opisz jej symbolikę.

- A. Żółto-niebieska
- B. Niebiesko-żółta
- C. Niebiesko-biało-żółta
- D. Biało-żółta

Odpowiedź: Flaga Ukrainy jest prostokątem podzielonym na dwa poziome pasy: niebieski oraz żółty. Barwa niebieska nawiązuje do koloru nieba, interpretowana jest jako symbol pokoju, natomiast żółta - kolor zboża, symbolizuje bogactwo ziemi. Barwy flagi narodowej Ukrainy, nawiązują do barw herbu Ukrainy.

3. Jak nazywa się stolica Ukrainy?

- A. Kijów
- B. Lwów
- C. Przemyśl
- D. Pekin

4. Nad jaką rzeką leży Kijów?

- A. Nil
- B. Dniepr
- C. Prypeć
- D. Wisła

5. Z iloma krajami sąsiaduje Ukraina?

- A. 7
- B. 9
- C. 5

D. 3

* (zadanie z gwiazdką dla chętnych, o ile zastęp poprawnie odpowiedział na pytanie nr5)

Wymień nazwy państw, które graniczą z Ukrainą.

Odpowiedź: Ukraina sąsiaduje z 7 krajami.

Odpowiedź*: Graniczy od północy z Białorusią, od zachodu z Polską, Słowacją i Węgrami, od południa z Rumunią i Mołdawią oraz Morzem Czarnym i Morzem Azowskim, od północnego wschodu i wschodu z Federacją Rosyjską.

6. Jak nazywa się oficjalna waluta Ukrainy?

- A. Kopiejka
- B. Rubel
- C. Lira
- D. Hrywna

* (zadanie z gwiazdką dla chętnych, o ile zastęp poprawnie odpowiedział na pytanie nr6)

Jak nazywa się grosz ukraiński?

- A. Hrywna
- B. Jen
- C. Kopiejka
- D. Cent

7. Jak nazywa się najwyższy szczyt Ukrainy?

- A. Pietros
- B. Ural
- C. Howerla
- D. Babia Góra

Ciekawostka: Góra Howerla ma 2061 m n.p.m

8. Najdłuższa jaskinia w Europie znajduje się na Ukrainie. =Jaką nosi nazwę?

- A. Jaskinia Orla
- B. Jaskinia Optymistyczna
- C. Jaskinia Wilka
- D. Jaskinia Hawra

Ciekawostka: Jaskinia Optymistyczna to jaskinia gipsowa, znajdująca się w obwodzie tarnopolskim. Jest to nie tylko najdłuższa jaskinia w Europie, ale także piąta wśród jaskiń świata, m.in. po Jaskini Mamuciej.

9. Kiedy jest obchodzony Dzień Niepodległości Ukrainy?

- A. 5 lipca
- B. 11 listopada
- C. 24 sierpnia
- D. 3 marca

10. Kto jest prezydentem Ukrainy?

- A. Wiktor Janukowicz
- B. Wołodymyr Zetenski
- C. Henryk Walezy
- D. Wania Klimuszko

11. Jakie dwie główne formacje roślinne występują na Ukrainie?

- A. Tundra i lasy mieszane
- B. Stepy i lasostepy
- C. Stepy i tundra
- D. Lasy liściaste i mieszane

12. Jaka jest skala ocen w ukraińskiej szkole?

- A. 1-6
- B. 2-5
- C. 1-12
- D. 2-8

Ciekawostka: Bardzo dobrzy uczniowie mają oceny od 9 do 12. 11 lat (czyli o rok krócej niż w Polsce) trwa obowiązkowa edukacja. Podzielona jest na szkołę elementarną (I-IV), szkołę średnią niższą (V-IX), szkołę średnią wyższą (X-XII). 6 latki rozpoczynają pierwszą klasę, a 17 latki kończą szkołę.

